

Raportointi EK:n kirjelmän kannanotoissa esitettyjen toimenpiteiden toteutuksesta vuonna 2013

4.2.2014

Rakennusten kosteus- ja homeongelmat

EK 5/2013 vp — M 5/2013 vp

Tarkastusvaliokunta

Eduskunta hyväksyi 28.5.2013 kirjelmässään tarkastusvaliokunnan mietinnön Rakennusten kosteus- ja homeongelmat johdosta seuraavat kannanotot:

1. Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin rakentamisen ohjauksen ja neuvonnan uudistamiseksi, koska nykyinen ohjausjärjestelmä ei toimi. Tässä yhteydessä tulee saada aikaiseksi toimiva rakennusten elinkaaren aikainen ja rakentamisen kosteudenhallintaa koskeva keskitetty valtion ohjaus- ja neuvontajärjestelmä. Nykyisistä viranomaisista tehtävän hoitoon soveltuisivat esimerkiksi ARA tai yksi ELY-keskuksista.
2. Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee vuoden 2013 loppuun mennessä valtakunnallisen rakennusterveyden koulutuksen kehittämissuunnitelman. Suunnitelmas-ta tulee käydä aikatauluineen ilmi, mikä on opetuksen taso ja määrä eri puolilla maata ja miten koulutuksen suunnitelmallisuutta ja koordinoitua parannetaan. Suunnitelmaan tulee sisällyttää myös konkreettiset ehdotukset siitä, miten lisä- ja täydennyskoulutuksen edellytyksiä parannetaan ja miten homevaurioiden korjausprosessissa mukana olevien pätevoitymistä kehitetään.
3. Eduskunta edellyttää, että hallitus ottaa jo nyt käynnissä olevissa maankäyttö- ja rakennuslain sekä rakentamismääräyskokoelman muutosten valmistelussa rakennusten terveellisyyden paremmin huomioon. Valmisteluun tulee sisältyä myös selkeät rakennusalan pätevyysvaatimukset, joiden avulla parannetaan alan osaamista ja lisätään pätevien asiantuntijoiden määrää. Pätevyysvaatimusten tulee olla myös yhdenmukaisia terveydensuojelua ja työsuojelua koskevien säädösten kanssa.
4. Eduskunta edellyttää, että hallitus löytää tosiasialliset keinot rakennusten terveellisyttä koskevien säädösten ja määräysten noudattamiseksi. Rakentamista on pystyttävä valvomaan nykyistä paremmin ja valvonnan on oltava oikea-aikaista. Tärkeää on parantaa rakennushankkeen vaihekohtaista dokumentointia mietinnössä esitetyllä tavalla ja tarkastusasiakirjamenettelyä, jotta reaaliaikaisesti voidaan todentaa, kuka on rakennushankkeen eri vaiheissa tehnyt, mitä ja miten. Tämän lisäksi tulee rakennuksesta näkyä, esim. kyltissä, mikä taho on toiminut pääsuunnittelijana, pääurakoitsijana ja valvojana.
5. Eduskunta edellyttää hallituksen ryhtyvän toimenpiteisiin rakennustyömaiden kosteudenhallinnan parantamiseksi. Vaativille kohteille tulee nimetä kosteuden ja puhtauden hallinnasta vastaava asiantuntija. Muissa kohteissa vastaavan työnjohtajan vastuuta työmaan kosteudenhallinnasta tulee lisätä. Hallituksen on luotava ohjeistus rakennushankekohtaiselle kosteudenhallintasuunnitelmalle, jonka liittämistä osaksi rakennushankkeen tarjouspyyntöä muodostuisi luonteva ja vakiintunut käytäntö.
6. Eduskunta edellyttää hallituksen ryhtyvän toimenpiteisiin rakennushankkeiden vahingonkorvaus ja rikosoikeudellisen vastuun sekä takuuajkojen riittävyys selvittämiseksi. Uudistuksissa on löydettävä keinot, joissa vastuita nykyistä selvemmin säilytetään niille toimijoille, jotka tosiasiallisesti ovat vahingon aiheuttaneet.
7. Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin, jotta toimintatavat ja menetelmät kosteus- ja homevaurioiden selvittämiseksi ovat nykyistä luotettavampia. On käynyt ilmi, että kosteus- ja homevauriokorjaukset ovat usein epäonnistuneet. Vireillä olevan terveydensuojelulain sekä asumisterveysohjeen uudistamisen yhteydessä tulee parantaa terveyshaittojen syiden etsimisessä käytettävien menetelmien laatua ja selkeyttä ohjeistuksen käyttöä. Lisäksi kansalaisille on kerrottava, mitä kosteus- ja homeongelmasta ei tutkimustiedonkaan perusteella tiedetä.
8. Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy viipymättä toimenpiteisiin mm. antamalla ohjeita ja tiedottamalla hyvistä käytänteistä, jotta ihmisten altistumisaika kosteus- ja homevaurioituneissa rakennuksissa saadaan mahdollisimman lyhyeksi

9. Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin valtion tukiehtojen muuttamiseksi siten, että ne ohjaavat ja kannustavat kuntia rakennusten suunnitelmalliseen ja ennakoivaan kunnossapitoon sekä rakennusten elinkaaren oikea-aikaisiin korjauksiin. Lisäksi hallituksen tulee selvittää tukiasioiden keskittäminen yhdelle viranomais-taholle. Eduskunta edellyttää, että hallituksen tulee ryhtyä toimenpiteisiin, jotta jat-kossa valtion tuella toteutettujen korjaushankkeiden epäonnistuessa ehtojen rikkomi-sen vuoksi valtionavustus on perittävä takaisin.

Edelleen hallituksen on tiedotettava kunnille eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen päätöksestä (dnro 2822/4/10) ilmenevä selkeä periaate, että kunnan taloudelliset syyt eivät poista julkisen vallan velvoitetta huolehtia työvoiman suojelusta, väestön ter-veyden edistämisestä eikä vastuusta huolehtia oppilaiden opiskeluympäristön turvalli-suudesta.

10. Eduskunta edellyttää, että hallitus laatii päiväkotien, koulujen ja sosiaali- ja ter-veydenhuollon rakennusten kunnostamiseksi ja terveyshaittojen vähentämiseksi pit-kän tähtäimen suunnitelman, jonka toteuttamista tuetaan nykyistä suuremmalla valti-on tuella.

11. Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin huonosta sisäilmasta oi-reilevien ja sairastuneiden ihmisten tutkimusten, hoidon sekä viranomaisten antaman tuen parantamiseksi mietinnössä ehdotetulla tavalla. Tärkeää on huolehtia, että kaikki terveyshaitoista kärsivät pääsevät asianmukaisiin tutkimuksiin ja saavat apua riippu-matta siitä, ovatko he työelämässä tai missä päin Suomea asuvat. Myös silloin, kun oireiden ja sairauksien lääketieteellisistä syistä ei ole varmuutta, tulee käytettävissä olevin keinoin varmistaa, että potilas saa hoitoa mahdollisimman hyvin.

12. Eduskunta edellyttää, että Kosteus- ja hometalkoita jatketaan vuoden 2014 jälkeen ja että kehittämishankkeen toimintaedellytyksiä parannetaan turvaamalla hankkeelle riittävät voimavarat sekä mahdollisuudet pitkäjänteiseen kehittämistyöhön.

13. Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin rakennusalan tutkimus- ja kehittämistoiminnan edellytysten parantamiseksi, jotta rakennusten suuri merkitys ihmisten hyvinvoinnille ja kansantaloudelle otetaan päätöksenteossa nykyistä parem-min huomioon.

14. Eduskunta edellyttää hallituksen raportoivan kannanoton kohdissa 1-13 edellytet-tyjen toimenpiteiden toteuttamisesta ensimmäisen kerran vuodelta 2013 annettavassa hallituksen vuosikertomuksessa. Tässä yhteydessä tulee selvittää, miten uudis- ja kor-jausrakentamisen sekä rakennusten ylläpidon laatua voidaan parantaa merkittävästi ja mikä taho ottaa tarkastusvaliokunnan mietinnössä esille otettujen puutteiden korjaa-misesta kokonaisvastuun.

Valtioneuvosto päätti 19.12.2013 ryhtyä kirjelmään sisältyvistä kannanotoista aiheutuviin toimenpiteisiin.

1. Ympäristöministeriö selvittää asiaa mietinnön mukaisesti erityisesti rakennuksen elinkaa-ren aikaisen ohjauksen kannalta. Selvityksessä otetaan huomioon myös maankäyttö- ja ra-kennuslain kokonaisarviointi.

Ympäristöministeriö on esittänyt rakentamisen ohjaamisen keskittämistä ympäristöministe-riöön osana valtion hallinnonalojen yhteistä vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelmaa (ns. VATU-hanke).

Pääministeri Kataisen hallituksen päätös rakennepoliittisen ohjelman toimeenpanosta 29.11.2013 sisältää rakennusvalvontatoimeen liittyvän kohdan. Rakennusvalvontatoimen asiantuntemusta ja yhtenäistä toimintatapaa vahvistetaan kokoamalla rakennusvalvonta isommiksi yksiköiksi. Uudet rakennusvalvontayksiköt kattaisivat toimintansa täysimääräi-sesti lupamaksuilla. Uudistus on tarkoitus toteuttaa vuoden 2016 aikana. Rakennusvalvon-nan suuremmilla yksiköillä luotaisiin edellytykset nykyistä paremmalle palvelutasolle ja yh-

tenäisemmille käytännöille säännösten soveltamisessa ja viranomaisvalvonnassa. Tämä osaltaan edistäisi rakentamisen laatua.

Ympäristöministeriössä on parhaillaan kehitteillä myös Rakennetun ympäristön ja asumisen palvelukokonaisuus (SADe-hanke), joka tarjoaa asumiseen ja rakentamiseen liittyviä lupa-, haku-, tieto- ja analyysipalveluita verkossa.

Ympäristöministeriö aloittaa Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA:n kanssa keskustelut rakennusten elinkaaren aikaisen ja rakentamisen kosteudenhallintaan keskittyvän informaatio- ja neuvontajärjestelmän soveltavuudesta viraston tehtäväalaan. Vuoden 2013 aikana ympäristöministeriö on neuvotellut Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA:n kanssa Korjaustieto.fi -verkkopalvelun ylläpidosta ja on sovittu, että Korjaustieto.fi -palvelun toimitusvastuu siirtyy vuoden 2014 aikana ARA:lle. Ympäristöministeriö käynnisti Korjaustieto.fi -verkkopalvelun v. 2011. Verkkopalvelun tarkoituksena on tarjota kiinteistönomistajille (asunto-osaakeyhtiöt ja pientalot) luotettavaa ja käyttäjälähtöistä tietoa kiinteistöjen ylläpidosta ja korjaamisesta.

2. Opetus- ja kulttuuriministeriössä valtakunnallisen rakennusterveyden koulutuksen kehittämissuunnitelman laatiminen rahoitetaan lisätalousarvion korkeakoululaitoksen ja tieteen yhteiset menot momentille (29.40.20) rakennusterveyttä tukevan ja rakennusarkkitehtikoulutuksen suunnittelua varten myönnetyllä lisämäärärahalla (200 000 eur). Raha on myönnetty Tampereen ammattikorkeakoululle, joka koordinoi suunnitelman laatimista. Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt raportoimaan rahan käytöstä 31.3.2016 mennessä.

Ammattikorkeakoulut keskuudessaan valmistelevat ehdotuksen rakennusterveyden koulutuksen kehittämissuunnitelmaksi yhteistyössä yliopistojen kanssa. Rakennusalan peruskoulutusten sisältöjen kehittämisessä tulee lähtökohtana olla laadultaan ja määrältään riittävän laajat terveellisen rakentamien turvaavat opetussisällöt ja osaaminen. Myös alkavan rakennusarkkitehtikoulutuksen opetussuunnitelmaa kehitettäessä on varmistettava rakennusterveyttä edistävien sisältöjen ottaminen koulutukseen. Lisä- ja täydennyskoulutuksella mahdollistetaan ammattitaidon uudistaminen ja viranomaisten edellyttämän osaamisen hankkiminen. Suunnitelmaa laadittaessa tulee ottaa myös huomioon rakennusterveyden tutkimus- ja kehittämistoiminnan olosuhteiden kehittäminen korkeakouluissa. Suunnitelman laadinnassa ja sen toteuttamisessa tehdään yhteistyötä sosiaali- ja terveysministeriön ja ympäristöministeriön edustajien kanssa.

Ammatillisen koulutuksen keskeisimpiä viime vuosikymmenen uudistuksia on ollut työelämälähtöisyyden kehittäminen. Ammatillisen perustutkinnon perusteiden mukaisesti työssäoppiminen on osa ammatillista koulutusta. Se on koulutuksen järjestämismuoto, jossa osa tutkinnon tavoitteista opitaan työpaikalla oikeaa työtä tehden. Koulutuspolitiikan tarkoituksena on ollut vakiinnuttaa työssäoppiminen osaksi ammatillista peruskoulutusta.

Opetushallitus on huomionnut rakennusten kosteus- ja homevauriot ja niiden korjaamisen ammatillisessa koulutuksessa muokkaamalla tutkintojen perusteita ja kehittämällä oppimateriaalia. Kosteus- ja homevauriokorjaaminen huomioidaan tutkinnon perustetyössä. Ammatillisen koulutuksen rakennusalan, kiinteistöpalvelualan ja talotekniikka-alan perustutkintojen perusteet on uudistettu työelämän tarpeiden mukaisesti. Korjausrakentamisen osaamistarpeet on otettu uusissa perusteissa huomioon. Tulevaisuuden rakennusalan osaajilla on siten entistä vahvempi perusta myös korjausrakentamisen tehtäviin. Voimassa olevaan talonrakennusalan erikoisammattitutkintoon tehtiin tutkinnon osa kosteus- ja homevauriokorjaamisesta. Lisäksi työn alla ovat talonrakennusalan ammattitutkinto ja rakennustuotannon ammattitutkinto, joissa home- ja kosteusvaurio-osaaminen otetaan huomioon.

Opetushallitus on tehnyt Tampereen yliopiston kanssa sopimuksen rakennusfysiikan oppikirjan tekemisestä työntekijätasolle, sillä rakennusfysiikan tietämyksessä on katsottu olevan suuria puutteita.

Opetushallituksen koulutustoimikunta teetti ennakoitiselvityksen korjausrakentamisalojen osaamisesta. Selvitys (Ahonen, Hakala: Korjausrakentamisalojen osaamisen selvitys, Hämeen AMK, Ammatillinen opettajakorkeakoulu 2013) on haettavissa Opetushallituksen verkkosivuilta (http://www.oph.fi/download/151962_Korjausrakentamisalojen_osaamisen_selvitys.pdf).

Opetus- ja kulttuuriministeriö on määritellyt kosteus- ja homevaurioiden korjaamisessa tarvittavan osaamisen yhdeksi opetustoimen henkilöstölle valtion rahoittamassa täydennyskoulutuksessa huomioitavaksi painopistealueeksi, jotta rakennus- ja kiinteistöhoitoalojen opettajilla olisi myös käytössään viimeisintä tietoa omissa, tuleville alan työntekijöille järjestettävissä koulutuksissa.

Aluehallintovirastot ovat järjestäneet vuonna 2013 lyhytkestoista täydennyskoulutusta kosteus- ja homevaurioiden korjaamisessa tarvittavan tietoisuuden lisäämiseksi koulutuksen hallinnon edustajille ja sidosryhmille. Rakennus- ja kiinteistöhuoltoalojen opettajille ryhdytään kokoamaan ammattitaitoa kehittävää lyhyt- ja pitkäkestoista täydennyskoulutusta vuoden 2014 aikana. Myös sivistysjohdolle järjestetään lyhytkestoista täydennyskoulutusta kosteus- ja homevaurioiden selvittämisessä, korjausrakennuttamisessa ja terveyshaittojen minimoimisessa tarvittavassa osaamisessa. Lyhyt- ja pitkäkestoista täydennyskoulutusta tuottavat aluehallintovirastot ja Opetushallitus. Koulutusten suunnittelussa tehdään yhteistyötä mm. ympäristöministeriön ja Työterveyslaitoksen asiantuntijoiden kanssa.

Valtakunnallisten kosteus- ja hometalkoiden puitteissa kehittämissuunnitelmaa on laadittu vuodesta 2011 lähtien. Yksi kosteus- ja hometalkoiden laajimmista hankkeista on ollut rakennusterveyteen ja kosteusvaurioiden ja muiden sisäilmaongelmien kuntotutkimukseen ja korjaamiseen liittyvän koulutuksen ja pätevöitymisen synkronointihanke. Hankkeessa on laadittu koulutus- ja pätevöintisuunnitelma kosteus- ja homevaurioiden korjausprosessiin osallistuville rakennusten kuntotutkijoille, korjaussuunnittelijoille, työnjohtajille ja valvojille sekä terveydensuojelusektoria palveleville rakennusterveysasiantuntijoille. Heiltä vaaditaan erikosisaamista, joka sisältää rakennustekniikan lisäksi sisäympäristötekijät ja -olosuhteet terveysvaikutuksineen ja siten terveys korostuu yhtenä olennaisena suunnitteluperusteena. Hankkeen ehdotukset on julkaistu huhtikuussa 2013 Terveiden talojen erikoisjoukot -raporttina (http://uutiset.hometalkoot.fi/talkoissa_nikkaroitua).

Kosteus- ja hometalkoot on syksyllä 2013 kilpailuttanut jatkohankkeen, jonka tehtävä on suunnitella ja synkronoida Terveiden talojen erikoisjoukot -raportissa esitetyn mukaisesti rakennusalan asiantuntijoiden lisäkoulutus eri puolilla Suomea. Samaan aikaan on käynnistynyt myös opetus- ja kulttuuriministeriön ohjauksessa rakennusalan asiantuntijoiden tutkinnon sisällä tapahtuvan rakennusterveysalan opetuksen kehittäminen. Talkoiden jatkohanke pyrkii vuosina 2014–2015 huolehtimaan näiden kahden projektin yhteensovittamisesta päällekkäisyyksien estämiseksi.

3. Ympäristöministeriössä valmistellaan parhaillaan maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999, MRL) muutoksiin (958/2013, 41/2014) perustuvia asetuksia. Maankäyttö- ja rakennuslain muutos 958/2013 tuli voimaan 1.1.2013. Muutoksen myötä rakennuksen terveellisyyteen liittyvät asiat huomioidaan entistä paremmin laissa ja sen nojalla annettavissa asetuksissa. Uuden 117 c §:n mukaisesti rakennus on suunniteltava ja rakennettava siten, että rakennus on terveellinen ja turvallinen rakennuksen sisäilma, kosteus-, lämpö- ja valaistusolosuhteet sekä vesihuolto huomioon ottaen. Jatkossa ympäristöministeriön asetuksella voidaan antaa uuden rakennuksen rakentamista, rakennuksen korjaus- ja muutostyötä sekä rakennuksen käyttötarkoituksen muutosta varten tarvittavia tarkempia säännöksiä rakennukselta edellytettävistä terveellisyyteen liittyvistä fysikaalisista, kemiallisista ja mikrobiologisista olosuhteista, taloteknisistä järjestelmistä ja laitteistoista sekä rakennustuotteista.

Uusin maankäyttö- ja rakennuslain muutos (41/2014) tulee voimaan 1.9.2014 ja se liittyy keskeisesti kohtaan 3. Tässä yhteydessä on huolehdittu, että korjausrakentamisen erityispiirteiden huomioon ottaminen tapahtuu läpi suunnittelu-, rakentamis- ja valvontaprosessin. Näitä erityispiirteitä painotetaan monissa kohdin, jotta eri syistä tehtävien korjaus- ja muutostöiden suunnittelussa, toteutuksessa ja valvonnassa tarvittava erityisosaaminen ja erityistoimenpiteet tulevat huomioon otetuiksi. Lainmuutokseen sisältyy myös selkeät tehtävien vaativuusluokkiin perustuvat pätevyysvaatimukset pääsuunnittelijalle, rakennussuunnittelijalle, erityissuunnittelijalle, vastaavalle työnjohtajalle ja erityisalojen työnjohtajille. Näiden toimijoiden tehtävien vaativuusluokituksesta annettavat asetukset ovat valmistelussa. Suunnittelutehtävien vaativuusluokitukseen lisätään erityissuunnittelijana toimivan kosteusvaurion korjaussuunnittelijan suunnittelutehtävä. Se osaltaan tuo esille kosteus- ja homekorjauksen suunnittelussa edellytettävää erityisosaamista ottaa rakennusten terveellisyysseikat paremmin huomioon. Samoin rakennustyönjohtotehtävien vaativuusluokituksesta otetaan

huomioon tämä kohta. Erityisesti rakennusalan pätevyysvaatimuksiin liittyvien asetusten valmistelussa tehdään yhteistyötä opetus- ja kulttuuriministeriön sekä sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön kanssa, jotta rakennusalan pätevyysvaatimukset ovat yhdenmukaisia terveydensuojelua ja työsuojelua koskevien säädösten kanssa.

Myös ympäristöministeriön uudet asetukset pääpiirustuksista, selvityksistä ja erityissuunnitelmista ja rakennustyön viranomaisvalvonnasta ja teknisestä tarkastuksesta ovat valmistelussa. Näiden asetusten sisällössä otetaan huomioon kannanoton edellyttämät seikat. Asetusluonnokset lähetetään lausunnolle keväällä 2014. Tämän lisäksi on käynnissä Suomen rakentamismääräyskokoelman terveellisyteen liittyvien kosteutta (RakMK C2) sekä vesi- ja viemärilaitteistoja käsittelevien osien (RakMK D1) uusiminen. Uusimistyö on käynnistetty nykymääräysten toimivuuden arvioinnilla. Tavoitteena on, että uudet rakennusten terveellisyteen liittyvät asetukset lähetetään lausunnolle syksyllä 2014.

Asetusvalmistelun lisäksi ympäristöministeriö valmistelee kosteus- ja homevauriokorjaamisen pätevyksiin liittyviä ohjeita, jotka annetaan maankäyttö- ja rakennuslain muutoksen voimaan tullessa 1.9.2014.

Lisäksi voidaan todeta, että korjaus- ja muutostöiden suunnittelijalta edellytetään 120 e §:n mukaan myös kokemusta korjausten tai muutostöiden suunnittelusta. Lisäksi 120 §:n mukaan suunnittelijoilla on oltava riittävät lähtötiedot suunnittelun perustaksi korjaus- ja muutostöiden kohteena olevasta rakennuksesta. Tämän lisäksi myös ulkopuoliseen tarkastukseen (MRL 150 c §) ja erityismenettelyyn (150 d §) liittyvät maankäyttö- ja rakennuslain säännökset edistävät erityisesti terveellisyden kannalta asianmukaista rakentamista sekä kosteus- ja homevaurioiden korjaamista.

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö valmistelee terveydensuojelulakiin muutosta, jossa terveydensuojeluviranhaltijoiden apuna käytettävien ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyyden arviointi siirrettäisiin kunnilta valtakunnalliseksi sertifiointiksi. Sertifiointin lisäksi säädetään sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksella kyseisten asiantuntijoiden koulutuksen osaamistavoitteista. Osaamistavoitteet sisältäisivät opetuskokonaisuuksia rakennusfysiikasta, kuntotutkimusmenetelmistä, juridiikasta, rakennetekniikasta, rakennustuotannosta, ilmanvaihto- ja ilmastointitekniikasta, sisäympäristön epäpuhtauksista ja olosuhteista, tutkimusmenetelmistä ja terveysvaikutuksista. Kyseiset osaamistavoitteet vastaisivat käytännössä nykyistä rakennusterveysasiantuntijakoulutusta. Jatkossa on pyrkimyksenä se, että opintokokonaisuuksia voisi suorittaa eripuolilla Suomea perusopinnoissa tai moduloituna täydennyskoulutuksena.

Sertifiointista on käyty keskustelua myös työsuojelulainsäädännön osalta, tarkoituksena on viitata työsuojelulainsäädännössä ja työterveydenhuollon lainsäädännössä tähän terveydensuojelulaissa säädettyyn kohtaan. Tällöin työsuojeluvälvönnän tukena voitaisiin käyttää asiantuntijoita terveydensuojelun kanssa yhdenmukaisesti. Asia on esitelty työturvallisuussäännöksiä valmistelevassa neuvottelukunnassa ja työterveyshuollon neuvottelukunnassa. Asia ei kuitenkaan edennyt tässä vaiheessa säädösvalmisteluun. Terveydensuojelulain muutoksen valmistelu on käynnissä ja laki on tarkoitus saada eduskunnan käsiteltäväksi kevätsäätökautella 2014 ja asetus syksyllä 2014.

Vaikka ehdotettavan terveydensuojelulainmuutoksen vaatimukset koskisivat varsinaisesti ulkopuolisia asiantuntijoita, eli konsultteja, olisi kuitenkin tärkeää, että myös kaikilla ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueilla olisi ainakin yksi terveydensuojeluviranomaisen palveluksessa oleva viranhaltija, jolla olisi sama pätevyys kuin ulkopuolisilta asiantuntijoilta edellytettäisiin. Tämä antaisi viranomaiselle varmuutta terveyshaittojen tunnistamisessa ja haittojen poistamiseksi tehtävien ratkaisujen tekemisessä sekä prosessin hallinnassa. Siten parannettaisiin viranomaisten valmiuksia myös ulkopuolisten asiantuntijoiden tutkimusten arviointiin. Tämä tarkoittaisi käytännössä myös sitä, että asumisterveys olisi yksi valvonnan sektori, jossa olisi erikoistuneet terveydensuojelun viranhaltijat. Tämän tavoitteen tueksi sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö on tukenut terveydensuojeluviranhaltijoiden koulutautumista rakennusterveysasiantuntijoiksi 3000 €lla tarkastajaa kohden.

Ympäristöministeriö tuottaa uutta ohjaus- ja neuvontamateriaalia kuntotutkijoille näiden pätevyyden ja osaamisen kehittämiseksi. Ympäristöministeriö on käynnistänyt kesällä 2013 kosteus- ja homevaurioituneen rakennuksen kuntotutkimuksesta kertovan oppaan päivitys-

työn. Opas on ollut keskeinen kuntotutkimuksen julkaisu, joka sisältää kootusti keskeistä kuntotutkimukseen liittyvää rakennusfysiikkatietoutta. Uusittu opas valmistuu vuonna 2014. Tämän jälkeen päivitetään vastaava kosteus- ja homevaurioituneen rakennuksen korjauksesta kertova opas.

4. Ympäristöministeriö selvittää tosiasiallisia keinoja rakennusten terveellisyyttä koskevien säädösten ja määräysten noudattamiseksi. Samalla selvitetään myös rakennushankkeen vaihekohtaisen dokumentoinnin parantamista erityisesti tarkastusasiakirjamenettelyä kehittämällä.

Jyrki Kataisen hallituksen päätös rakennepoliittisen ohjelman toimeenpanosta 29.11.2013 sisältää rakennusvalvontatoimeen liittyvän kohdan, jota on selostettu edellä kohdan 1 yhteydessä.

5. Maankäyttö- ja rakennuslain muutoksen (41/2014) nojalla annettava, valmistelussa oleva ympäristöministeriön asetus pääpiirustuksista, selvityksistä ja erityissuunnitelmista tulee sisältämään mm. työmaan sää- ja olosuhdesuojauksuunnitelmaa ja kosteudenhallintasuunnitelmaa koskevaa tarkempaa sääntelyä. Työmaan kosteudenhallintaan sekä sää- ja olosuhdesuojaukseen liittyvää sääntelyä ja kehitystarpeita tarkastellaan Suomen rakentamismääräyskokoelman kosteutta käsittelevän osan uusimisen yhteydessä vuonna 2014 (ks. kohta 3).

Ympäristöministeriö lisää myös informaatio-ohjauksen keinoin tietoisuutta rakennustyömaiden parhaista käytännöistä työmaiden kosteudenhallintaan liittyen. Kuntien rakennusvalvontaviranomaiset ovatkin jo omilla toimillaan kiinnittäneet entistä enemmän huomiota rakentamisen kosteudenhallintaan liittyvään neuvontaan ja ohjaukseen. Esimerkiksi Helsingin kaupungin rakennusvalvontavirasto on aloittanut rakennustyömaiden kosteudenhallintaan ja asianmukaiseen sää- ja olosuhdesuojaukseen keskittyvät tarkastukset työmailla. Tarkastusten yhteydessä annetaan vastaaville työnjohtajille suullisia tai kirjallisia huomautuksia, jos rakennustyömaan kosteudenhallinnassa on ilmennyt puutteita. Näillä toimilla parannetaan rakennustyömaiden kosteusturvallisuutta. Vastaavasti Oulun rakennusvalvontavirastossa on panostettu katkeamattomaan kuivaketjuun rakentamisessa. Kuivaketjuperiaate vastaa elintarvikkeiden katkeamatonta kylmäketjuperiaatetta. Oulun kaupunki on julkaissut rakennusvalvonnan ohjeen rakentamisprosessin kosteudenhallinnasta. Jatkossa parhaita käytäntöjä tullaan kokoamaan ja levittämään kannanoton mukaisesti. Tätä edistää kohdassa 1 esitetty tavoite suuremmista ylikunnallisista rakennusvalvontayksiköistä.

Ympäristöministeriö tekee kiinteää yhteistyötä rakennusalan eri toimijoiden kanssa pyrkien kehittämään entistä parempia toimintamalleja ongelmakohtien parantamiseksi. Suojauksen kannalta keskeiseen tilaajaosaamiseen on kiinnitetty huomiota kosteus- ja hometalkoissa. Kosteus- ja hometalkoot tuotti vuonna 2013 yhteistyössä Mittaviiva Oy:n sekä Talonrakennusteollisuus ry:n ja Rakennustietosäätiön kanssa opetusmateriaalia rakennustyömaiden ja rakennusmateriaalien kuivanapidosta ja rakenteiden kuivaamisesta. Toinen opetusmateriaali on suunnattu rakennusalan ammattilaisille ja suuremmille työmaille ja toinen puolestaan pientalotyömaille ja pienrakentajille. Nämä opetusmateriaalit löytyvät kosteus- ja hometalkoiden verkkopalvelusta.

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA on ohjeistanut kosteus- ja hometalkoiden myötävaikutuksella omiin rakennuttamisohjeisiinsa rakennuksen kosteudenhallinnan ja kuivanapidon vaatimukset (Rakennuttamisohje, ARA 22.10.2013).

Kosteus- ja hometalkoiden yhteistyöprojektina on käynnissä Asunto-, toimitila- ja rakennuttajaliitto RAKLI ry Kuivat tilat -klinikkatoiminta, jossa mallinnetaan keinoja kuivien ja terveiden rakennusten tilaamiseen.

6. Oikeusministeriössä ryhdytään vuoden 2014 aikana selvittämään rakennushankkeiden vahingonkorvaus- ja rikosoikeudellisen vastuun riittävyttä oikeusministeriön hallinnonalaan kuuluvan lainsäädännön osalta.

7. Sosiaali- ja terveysministeriössä on valmistelussa terveydensuojelulain päivitys ja Asumisterveysohjeen uudistaminen sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi. Lakiesitys ja asetusluonnos ovat olleet lausunnolla syksyllä 2013. Lakiehdotus on tarkoitus saada eduskunnan käsiteltäväksi kevätistuntokaudella 2014.

Terveydensuojelulakiin olisi tarkoitus lisätä terveydensuojeluviranomaisille mahdollisuus edellyttää kiinteistön omistajan tekemään tai teettämään riskialttiille rakenteille kuntotutkimuksia mahdollisten piilevien terveyshaittaa aiheuttavien vaurioiden selvittämiseksi. Asetukseen on tarkoitus sisällyttää vain luotettavia menetelmiä terveyshaittojen selvittämiseksi niin kuin nykyisessäkin ohjeistuksessa on. Asetuksessa on lisäksi tarkoitus säätää terveyshaitan arvioimiseksi käytettävistä mittausmenetelmistä ja niiden käyttämisestä. Valmistelussa olevaan asetukseen on tarkoitus jättää mahdollisuus uusien menetelmien kehittämiselle, mutta asetuksessa tulaisiin säätämään siitä, että ennen kuin menetelmää voidaan käyttää terveyshaitan arviointiin, on mittausmenetelmän luotettavuus ja toistettavuus terveyshaittojen selvittämiseksi osoitettava asiantuntevan ja riippumattoman sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymän toimijan toimesta.

Valvira tulee tekemään asetukselle soveltamisohjeen, johon on tarkoitus sisällyttää tarkemmin tietoja asetuksessa säädetyistä asioista ja siitä, mitä tällä hetkellä tiedetään ja ei tiedetä.

Tämän lisäksi sosiaali- ja terveysministeriö pyytää Terveyden ja hyvinvoinnin laitosta yhdessä Työterveyslaitoksen kanssa selvittämään mahdollisuudet yhdenmukaistaa asuntojen, muiden oleskelutilojen ja työpaikkojen terveydellisten olosuhteiden toimenpiderajojen käyttöä. Yhtenäiset menettelytavat on tarkoitus sisällyttää sekä asumisterveysasetukseen että työsuojelun valvontaohjeistukseen.

Kosteus- ja hometalkoiden hankkeena laadittiin vuonna 2011 Työterveyslaitoksen johdolla tilaajan ohje sisäilmasto-ongelman selvittämiseen. Ohjeessa työpaikkarakennuksen omistajan tai työnantajan edustajaa opastetaan sisäilmaongelmien selvittämisprosessin hallinnassa. Vuonna 2013 valmistui vastaava ohje asunto-osaakeyhtiöitä varten.

Kosteus- ja hometalkoissa laadittiin homekoiratoiminnan selkeyttämiseksi ohjeet tilaajalle ja homekoiran ohjaajalle. Ohjeet julkaistiin keväällä 2013. Ohjeiden tavoitteena on yhdenmukaistaa homekoiraohjaajien toimintamalleja sekä selventää palvelun sisältöä tilaajille selkeämmäksi.

Sosiaali- ja terveysministeriö ja kosteus- ja hometalkoot olivat mukana rahoittamassa vuonna 2013 päättyneellä Toxtest-hanketta, jossa pyrittiin parantamaan vaurioiden selvittämisen tutkimusmenetelmiä. Usean vuoden hanke ei kuitenkaan päätenyt riittävän luotettavaan uuteen menetelmään ja asia vaatiikin tieteellistä jatkotutkimusta.

8. Kohdassa esitettyjä asioita voidaan tehostaa yleisen tiedottamisen lisäksi muun muassa terveydensuojeluviranomaisten ohjauksen ja neuvonnan sekä viranomaisvalvonnan avulla. Sosiaali- ja terveysministeriö tulee painottamaan kansalaisten ohjauksen ja neuvonnan tärkeyttä viranomaisvalvonnassa.

Sisäilmaongelmista aiheutuvat terveyshaitat tulisi tunnistaa mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, jotta vakavammilta seurauksilta voidaan välttyä. Ihmisten altistumisaikaa kosteus- ja homevaurioituneissa rakennuksissa voidaan lyhentää tehostamalla terveyshaittojen tunnistamista ja selvittämistä. Suuri osa terveyshaittaa aiheuttavista kosteus- ja homevaurioista on piilossa rakenteiden sisällä ja piilevien vaurioiden tehokas selvittäminen on siksi tärkeää. Osana kosteus- ja hometalkoita terveydensuojeluviranomaisille on laadittu ohje piilevien kosteus- ja homevaurioiden selvittämiseksi viranomaisten tekemissä asunnontarkastuksissa. Tämän ohjeistuksen periaatteet on tarkoitus sisällyttää myös Valviran viranomaisohjeistukseen.

Syksyllä 2013 on toteutettu sosiaali- ja terveysministeriön ja kosteus- ja hometalkoiden rahoittamana Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen, Työterveyslaitoksen ja Lääkärisseura Duodecimin toteuttama lääkärin sisäilmakoulutuskiertue. Koulutuksessa välitettiin terveydenhuollon ammattilaisille, erityisesti lääkäreille, tietoa ja työkaluja sisäilmaongelmien tunnistamiseen ja hallintaan sekä sisäilmaongelmista aiheutuvan terveyshaitan arviointiin. Samalla pyrittiin lisäämään terveydenhuollon yhteistyötä ympäristöterveydenhuollon kanssa. Asiasta valmistellaan myös verkko-opetusmateriaalia.

Kosteus- ja hometalkoiden tuottamalla sivustolla www.hometalkoot.fi neuvotaan omakotiloasujia huoltamaan talojaan, jotta niihin ei syntyisi kosteus- ja homevaurioita. Sivustolla

opastetaan myös havainnoimaan mahdollisia kosteusriskejä ja homevaurioita ennen kuin ne ehtivät aiheuttaa terveyshaittoja. Vastaavanlaisen sivuston tekeminen kerrostaloasukkaita varten on alkamassa vuonna 2014. Talkoiden organisoimissa roadshow-tapahtumissa on opetettu kosteusvaurioiden ennaltaehkäisyä ja terveyshaittojen tunnistamista yli 10 000 ihmiselle viimeisen neljän vuoden aikana ja toiminta jatkuu edelleen

Kun ihmiselle tulee vastaan sisäilmaongelma, tilanteen hallitsemiseksi tarvitaan sujuvasti etenevän prosessin lisäksi myös asiaan liittyvää oikeaa tietoa ja oikein esitettyä. Kansalaiset hakevat nykyisin tietoa yleensä internetistä, joka sisältää hyvin monen tasoista tietoa, osin vääriäkin. Sosiaali- ja terveysministeriön www-sivuilla on alettu rakentaa kosteus- ja homevaurioihin liittyviä sivuja, joissa voidaan ohjata kansalaisia luotettavan tiedon pariin ja välittää oikeaa tietoa. Myös Terveyden ja hyvinvoinninlaitos on kehittänyt omia www-sivujaan tästä näkökulmasta.

9. Sosiaali- ja terveysministeriö ja opetus- ja kulttuuriministeriö toteuttivat vuonna 2011 yhdessä hankkeen, jossa arvioitiin valtionavustusta saaneita korjaushankkeita. Arvioinnissa todettiin korjaushankkeissa paljon puutteita. Sosiaali- ja terveysalan rakennusten ja kuntien koulurakennusten kosteusvaurioiden korjaamisen osalta tukijärjestelmiä kehitettiin valtakunnallisten kosteus- ja hometalkoiden pilottihankkeessa vuonna 2012. Kosteus- ja hometalkoiden, opetus- ja kulttuuriministeriön sekä sosiaali- ja terveysministeriön yhteistyönä kehitettiin kriteerit vuoden 2012 valtionavustusten myöntämisen perusteeksi. Näiden kriteerien avulla pyrittiin varmistamaan se, että rakennusten nykytila ja kosteusvaurioiden syyt selvitetään riittävän kuntutkimuksin ennen korjaustöiden suunnittelun aloittamista. Kyseisen hankkeen avulla voitiin todeta, että korjaustöiden laatuun on mahdollista vaikuttaa.

Pilottihankkeen jälkeen sosiaali- ja terveysministeriö ja opetus- ja kulttuuriministeriö laativat yhteistyössä ehdot valtionavustuksen myöntämisen edellytyksille ja avustuksen käytölle. Ehdosta säädettiin kahdella valtioneuvoston asetuksella 12. joulukuuta 2013 oppilaitosten ja päiväkotien sisäilma- ja kosteusvauriohankkeisiin myönnettävästä valtionavustuksesta (875/2013) ja 19. joulukuuta 2013 sosiaali- ja terveydenhuollon kunnallisten toimintayksiköiden sisäilma- ja kosteusvauriohankkeisiin myönnettävästä valtionavustuksesta (1099/2013). Asetuksissa annettujen ehtojen tarkoituksena on ohjata kuntia, kuntayhtymiä ja koulutuksen järjestäjiä mm. arvioimaan rakennustensa kunto ja selvittämään sisäilmaongelmien ja kosteusvaurioiden syyt huolellisesti ja kokonaisvaltaisesti sekä teettämään sellaiset korjaussuunnitelmat, joiden mukaan kaikki esiin tulleet sisäilmaongelmat ja kosteusvauriot sekä niiden syyt voidaan poistaa. Lisäksi ehtojen mukaan rakennuttajan tulee edellyttää rakennustyöltä riittäviä laadunvarmistus-, kosteudenhallinta- ja pölynhallintatoimenpiteitä sekä korjausten onnistumisen jälkiseurantaa.

Valtionavustusviranomaiset arvioivat hankkeiden toteuttamiskelpoisuuden asetettujen ehtojen perusteella ja jakavat avustuksen kunnille tai kuntayhtymille sen mukaisesti. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan oppilaitosten ja kirjastojen perustamishankkeita koskevat valtionavustusasiat on 1.1.2014 alkaen siirretty aluehallintovirastoihin, jotka ovat toimivaltaisia valtionapuviranomaisia myös sosiaali- ja terveydenhuoltoalan toimintayksikköjen perustamishankkeita koskevissa asioissa.

Valtionavustuslain (688/2001) 20 §:n mukaan valtionavustuksen saajan tulee palauttaa valtionavustus tai sen osa, jos sitä ei voida käyttää päätöksessä edellytetyllä tavalla. Em. lain 20 §:n mukaan valtionapuviranomaisen on lopetettava avustuksen maksaminen ja perittävä jo maksettu avustus takaisin, jos valtionavustuksen saaja on mm. antanut harhaanjohtavan tiedon tai olennaisella tavalla rikkonut valtionavustuksen käyttämistä koskevia säännöksiä tai päätöksessä mainittuja ehtoja. Valtionavustuslain säädökset ovat riittävät avustuksen takaisin perimiseksi. Asetuksessa (875/2013) säädetyt avustuksen käytön ehdot ovat tiukat. Lisäksi avustuspäätöksiin voidaan sisällyttää hankekohtaisia ehtoja. Avustuksen käytön riittäväällä valvonnalla voidaan varmistaa, että ehtoja rikottaessa avustukset peritään takaisin valtiolle.

Valtionavustuskriteerien tarkempaa vaikutusta kosteus- ja homevauriokorjausten laatuun arvioidaan parhaillaan, sillä opetus- ja kulttuuriministeriö on yhdessä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa rahoittanut Tampereen teknillisen yliopiston toteuttamaa tutkimushanketta vuonna 2012 valtionavustusta kosteusvauriokorjauksiin saaneiden hankkeiden toteutuksen onnistumisesta ja arvioinnista. Tutkimus valmistuu maaliskuun lopussa 2014. Avustusten

käytölle asetettavia ehtoja tullaan jatkossa kehittämään sekä em. tutkimuksesta saatavan tiedon että vuosina 2012 ja 2013 lisätalousarvion määrärahoilla tuetuista hankkeista saatavan kokemuksen perusteella.

Opetus- ja kulttuuriministeriön tarkoituksena on antaa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 37 §:n 2 momentin perusteella määräys hankesuunnitelmaa ja muita hakemusasiakirjoja koskeva määräys hankkeen teknisen laadun ja turvallisuuden arvioimiseksi edellyttäen, että perustamishankkeisiin voidaan avustuksia myöntää vielä vuoden 2014 jälkeen. Talouspoliittinen ministerivaliokunta on 30.10.2013 linjannut, että valtionosuusuudistuksen yhteydessä oppilaitosten ja kirjastojen perustamishankkeisiin myönnettävät valtionavustukset siirretään valtionosuusjärjestelmään vuodesta 2015 alkaen.

Valtioneuvosto on toimissaan ottanut huomioon eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen päätöksessä (dnro 2822/4/10) ilmenevän selkeän periaatteen, että kunnan taloudelliset syyt eivät poista julkisen vallan velvoitetta huolehtia työvoiman suojelusta, väestön terveyden edistämisestä eikä vastuusta huolehtia oppilaiden opiskeluympäristön turvallisuudesta. Sekä opetus- ja kulttuuriministeriö että sosiaali- ja terveysministeriö tiedottivat kuntia kyseisestä päätöksestä 12.12.2013 valtionavustukseen liittyvän tiedottamisen yhteydessä.

Myös Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA on kiinnittänyt huomiota omiin tukiohjeisiinsa, ks. kohta 5.

Kosteus- ja hometalkoissa on järjestetty kuntapäätäjille suunnattua koulutusta, jossa on pyritty välittämään kuntapäätäjille tietoa kiinteistöjen ennakoivasta kunnossapidosta, kosteus- ja homevaurioiden korjaamisesta, kiinteistöstrategioista sekä myös muista eduskunnan tarkastusvaliokunnan esittämistä asioista.

10. Sosiaali- ja terveysministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö sekä Suomen Kuntaliitto laativat vuodenvaihteessa 2011 ja 2012 suunnitelman kuntien omistamien koulujen, päiväkotien sekä sosiaali- ja terveyssektorin rakennusten terveyshaittoja aiheuttavien kosteusvaurioiden poistamiseksi ja sisäilmaongelmien haltuun ottamiseksi valtioneuvoston 12.5.2010 periaatepäätöksen edellyttämällä tavalla. Suunnitelmassa esitettiin 100 miljoonan euron valtionavustusta kuntien kosteus- ja homevaurioiden korjaamiseen seuraavan kymmenen vuoden aikana ja valtionavustuksen myöntämiseen tiukkoja korjaushankkeen laatuun liittyviä ehtoja. Myös kosteus- ja hometalkoot oli mukana em. suunnitelman laatimisessa. Opetus- ja kulttuuriministeriö, sosiaali- ja terveysministeriön sekä Suomen kuntaliitto päivittävät suunnitelman tarpeellisilta osiltaan kevään 2014 aikana.

Hallituksen vuoden 2013 III lisätalousarvioesityksessä on osoitettu 15 miljoonan euron valtion avustus kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon rakennusten sisäilma- ja kosteusvauriohankkeisiin ja vastaavasti 35 miljoonan euron valtion avustus yleissivistävien oppilaitosten ja päiväkotien sisäilma- ja kosteusvauriohankkeisiin.

11. Sisäilmaongelmista oireileville on tarkoitus laatia Käypähoito -suositus, jossa huomioitaisiin myös ympäristöherkkyys.

Sosiaali- ja terveysministeriössä on käynnissä ympäristöherkkyysverkosto, jossa valmistellaan kannanottoa ympäristöherkkyteen. Ympäristöherkkyysverkosto on esittänyt ympäristöherkkyydelle omaa ICD-koodia. Ehdotus on ollut lausunnolla ja se on esitelty Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen koodistopalvelun johtoryhmälle joulukuussa 2013. Tämän lisäksi ympäristöherkkyysverkoston tarkoituksena on pohtia ympäristöherkkyteen liittyviä sosiaaliturva-asioita.

Osana työtaturma- ja ammattitautilainsäädännön uudistamistyötä sosiaali- ja terveysministeriössä selvitetään paraikaa mahdollisuuksia, joilla työntekijän työpaikan vaihtoa voitaisiin tukea tilanteessa, jossa työntekijän työnteko estyy työpaikan kosteusvauriomikrobien työntekijälle aiheuttaman muun sairauden kuin ammattitautin vuoksi.

Kosteus- ja hometalkoot toteutti loka-marraskuussa 2013 yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa lääkäreille suunnatun koulutuskiertueen, johon osallistui yli 500 terveysalan ammattilaista, pääasiassa lääkäreitä (ks. kohta 8).

12. Kosteus- ja hometalkoiden jatkamiselle on myönnetty lisärahoitusta 900 000 euroa vuodelle 2014. Lisäksi on myönnetty 1,2 milj. euron määräraha kannanottojen muiden toimenpiteiden toteuttamiseen. Tämä tukee osaltaan myös kosteus- ja hometalkoita.

Kosteus- ja hometalkoiden ohjausryhmän toimikausi päättyi 31.12.2013, mutta ympäristöministeriö asettaa ryhmän uudelleen vuoden 2014 alussa. Talkoiden toiminnassa on ollut mukana eri ministeriöt ja lukuisa joukko alan muita toimijoita. Kosteus- ja hometalkoot on raportoinut vuosittain jäsenilleen. Vuosiraportti on saatavissa erikseen pyydettyä ympäristöministeriöstä.

13. Rakennusterveyteen liittyvää tai sitä sivuavaa tutkimusta tehdään tutkijalähtöisenä tutkimuksena yliopistojen, ammattikorkeakoulujen ja Suomen Akatemian rahoittamana tutkimuksena. Muutamissa yliopistojen tutkijakouluissa käsitellään myös aihealuetta. Suomen Akatemia on rahoittanut aiemmin aihepiiriä koskevia tutkimusohjelmia (mm. ekologisen rakentamisen ja ympäristöterveyden tutkimusohjelma). Vuonna 2013 Suomen Akatemian rahoittamassa tutkimuksessa ei jo meneillään olevien tutkimushankkeiden lisäksi ole käynnistetty uusia tutkijalähtöisiä hankkeita tai ohjelmia, joissa rakennusterveyteen liittyvät aihepiirit olisivat esillä.

Eduskunnan edellyttämiin toimiin liittyen opetus- ja kulttuuriministeriö on edellyttänyt, että ammattikorkeakoulujen rakennusterveyden koulutuksen kehittämissuunnitelmaa laadittaessa otetaan huomioon myös tutkimus- ja kehittämisolosuhteiden parantaminen.

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla toimivalla Tekesillä on ollut ja on edelleen paljon aktiviteetteja rakennusten kosteus- ja homeongelmiin liittyvällä alueella. Tekes on rahoittanut mm. sisäympäristöohjelmaa RYM Oy:lle vuosina 2011–2014. Parhailaan Tekesillä on käynnissä Huippuostajat-ohjelma, joka keskittyy mm. innovatiivisiin julkisiin hankintoihin. Hankintojen kehittäminen ja niiden kautta toimintamallien uudistaminen on tehokas keino kehittää rakennusala käytännössä. Avaintoimijoita hankintojen kehittämisessä ovat kiinteistöjen omistajat kuten kaupungit, kunnat ja valtiolliset omistajat. Huippuostajat-ohjelman aikana Tekesillä voisi olla mahdollisuus toteuttaa edelläkävijätoimijoiden kanssa muutamia pilottikohteita osaamisen konkretisoimiseksi ja laatu- ja elinkaariperustaisten hankintamallien kehittämiseksi.

14. Valtioneuvostossa ympäristöministeriö koordinoi kannanoton eri kohdissa edellytettyjen toimenpiteiden toteutusta. Ympäristöministeriö asettaa asiassa hallituskaudelle 2014–2015 seurantaryhmän, jonka tehtävänä on edistää ja seurata eduskunnan kannanotoista aiheutuviin toimenpiteiden suunnittelua ja toimeenpanoa, ottaa kantaa valtion talousarviossa kannanottojen toteutukseen kohdennetun määrärahan käyttöä koskeviin esityksiin sekä varmistaa tiedonvaihto eri ministeriöiden välillä. Seurantaryhmässä käsitellään tarvittavassa laajuudessa myös eri ministeriöiden yhteistä raportointia sekä viestintää.